

Személyi vonatkozású intézkedés csupán annyiban történt, hogy kidolgoztuk az altiszti kar szervezésére vonatkozó javaslatokat. Ezek azonban még nincsenek teljesen befejezve. A közös hadsereg rendes előirányzata 18.2 millió korona emelkedést tüntet fel. Ide számítva haditengerészet folyó szükségleteinek 3.5 millió koronás emelkedését, a közös hadsereg és a haditengerészet 1912. évi normális előirányzata 21.2 millió korona költség-többletet eredményez. Mint rendkívüli hitel a közös hadseregnek az új véderőtörvénnyel történt fejlesztése alkalmából 1912-re 19 millió korona van előirányozva. Beszámítva még az 1 millió koronát, melyet a haditengerészet vesz igénybe, az előirányzat e részében 20 millió korona összes szükséglet mutatkozik. Ezekkel együtt 41.7 millió korona a kívánt több kiadás, mely szigorúan beilleszkedik abba a pénzügyi programba, melyet mindkét állam kormányaival annak idején 1911-től 1915-ig megállapítottak.

A rendkívüli szükséglet legnagyobb részét az új véderőtörvény végrehajtására szánták. A megszavazott létszámemelést főként arra használják fel, hogy a gyalogságnál és a rendes csapatoknál mutakozó állományhiányt betöltsék és a haditengerészetnek is megadják a szükséges szaporítást. A 19 milliós hitelből tíz millió a reform következtében felmerült egyszeri szükségletre, 5 millió az erődítési szükségletekre fordítandó. Itt a hadügyminiszter hangsúlyozza azt, hogy az erődítések terén a szükségesnél szerényebb követeléssel lép fel.

Részletesen ismerteti az altiszti kérdés jelenlegi stádiumát. Törekedni fog a katonai ellátási törvény reformjára, a nyugdíjkérdés rendezésére és arra, hogy az agg és keresetképtelen harcosok számára is ellátást biztosítson. Folynak a tárgyalások a kormány között a loavatási törvény reformjáról is, amelyben különös tekintettel lesznek a gazdák kívánságaira.

A hadügyi kormány — ugymond a miniszter — a legnagyobb takarékoságot tartotta szem előtt és sok szükségletet, mint például az erődítési intézkedésekre és a léghajózásra különben igénybe veendő összegeket, mélyen a tulajdonképeni szükséglet által megszabott határon alul kellett leszállítani. Kiemeli ezt a pénzügyi tekintetéből történt megszorítást és kéri a bizottságot, fogadja el előterjesztéseit.

A BESZÉD HATÁSA

A magyar delegáció hadügyi albizottságának tagjai lelkesedéssel, hosszantartó tapsal köszöntötték Auffenberg lovagot, akinek mostani szereplése egészen más érzékeket váltott ki, mint a múlt évben.

— Mintha nem is az az ember beszélt volna, — mondotta a delegáció egyik tagja, Zichy Aladár gróf felé fordulva.

— A szó ugyan Ézsau szava volt, de a kéz Jákobé, — replikázott rá a másik.

— Mindenesetre bizalmat és megnyugvást kelt ez a beszéd, — mondotta Hegedüs Lóránt előadó és ez lett a delegációnak is a meggyőződése.

AZ ÁGYUK ANYAGA

Ezután Laszkáry Gyula interpellációt intéz a hadügyminiszterhez az ágyukérdésben.

Chorin Ferenc ugyanebben a kérdésben kívánt felvilágosítást.

Miklós Ödön azt kérde, igaz-e a lapok ama híre, hogy a tábortábori ágyuk anyaga nem

használható és a bronzot ki kell cserélni acélal.

Zichy Tivadar gróf szintén a tüzérségre nézve kért felvilágosítást, herceg Windischgrätz pedig a tarackütegeket teszi szóvá.

Auffenberg hadügyminiszter mind e kérdésekre hosszabb nyilatkozatban válaszolt, amelyet azonban bizalmasnak nyilvánít. Ertesülésünk szerint a hadügyminiszter megcáfolta azt a hírt, hogy a tábortábori ütegek anyagát ki kellene cserélni. A bronz ágyuk anyagát kitűnő és azok teljesen beváltak. Az acél alkalmazása csupán a nehezebb ágyuknál jön tekintetbe.

AZ ÜLÉS VEGE

A bizottság a hadügyminiszter nyilatkozatait megnyugvással vette tudomásul és erre az ülés véget ért.

A hadügyi költségvetés tárgyalását október 2-án kezdik meg az előadói jelentés és a miniszter beszéde alapján.

A Tisza még egyre árad.

— Veszedelem mindenfelé. —

(Saját tudósítónktól.) A Tisza még egyre árad és ha a víz növekedése, továbbra is így fog tartani, Csongrádmegyében rengeteg kárt fog okozni az árvíz. Hódmezővásárhely alatt eddig már megbecsülhetetlen károkat okozott a Tisza kiöntése és Szentesnél is tetemes károkat szenvedtek a gazdák.

Hódmezővásárhelyi tudósítónk jelentése szerint a Tisza hétfőn reggel hat órától kedd reggelig tizenöt centimétert áradt. Az áradás ma elérte a juniusi legnagyobb magasságot. És még mindig rengeteg víztömeg van utban Szolnoknál. A mellék folyók is áradnak, csak a sebes Körös és a Maros legfelső szakaszán észlelhető egy kis apadás. Nem tartjuk kizártnak, hogy az áradás eléri a tavaszi rendkívüli magasságot. Ez esetben az összes hullámtéri épületeket ismét álmossa a víz. A kár most már megbecsülhetetlen. Nemcsak a legelőket, a szénatermést, a kukoricát és szőlőt tette teljesen tönkre a víz, de fél értékére szállította le a gyümölcs-termést is. A magas árak mellett is feléből, harmadából szedetik le a gyümölcsöt s a drága szilvát.

Az ország minden részéből árvizeket jelentenek. Nagy károkat okozott a Maros és Körös kiöntése. Az erdélyi árvízveszedelemre vonatkozólag az összes jelentések azt hozzák hírül, hogy mindenfelé nagy a pusztulás. Szászrégen egész vidéke víz alatt áll. Marosrócs és Doziraja községekben a víz már a házakba is behatolt. Maga Szászrégen is víz alatt áll. Sok ház már bedőlt. Dicsőszentmárton már ötödször látogatja meg az árvíz. Désen a Szamos okoz pusztításokat. A Nagyküküllő Segesvárt is fenyegeti. Egész Kolozsmegye retteg az árviztől. Szilágysomlyót a Kraszna fenyegeti.

A máramarosi hegyekben megdagadtak a patakok és magukkal tépnek mindent. Tönkrement az egész vidék és a nép szinte fél a hegyek közé menni. Huczulyek Mihály körösmezői gazdaembernek mégis föltétlen dolga akadt kiinn és utra kelt. Odahaza maradt felesége három gyermekével. Már egy napja volt távol, mikor újra megeredt az eső és a szegény asszony egyre azon sopánkodott gyermekeinek, vajjon nem éri-e apjukat baj? Egy észrevétlen pillanatban a két nagyobb gyerek kisurrant a házból és összefogódzva siettek a házuk előtt folyó erősen

kiáradt Lopusánka patak mellett föl az erdőbe édesapjukért. Egy pallón kellett átmenniük, a két gyerek összefogódzott kézzel igyekezett át, de az egyik elszedült és a vízbe zuhant. Akkor érte utol őket édesanyjuk, karján cipelve harmadik csecsemő gyermekét. A szerencsétlen asszony jajgatva kapta vissza a pallóról halálra rémült másik gyermekét, míg látnia kellett, hogy a vízbe zuhant kis testet mint ragadja magával menthetlenül a rémes ár. Azután hazament, a hová nemsokára megjött a férje. Irtózatoss fogadtatásban volt része. Felesége a nagy lelki rázkódtatástól megőrült.

A temesvári tőzsde.

— Vasárnap nyitják meg. —

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap, szeptember 29-én délelőtt csöndes, intim ünnepség készül Temesvárott. Megnyílik a temesvári tőzsde. A lapok egy ottani jelentés nyomán tévesen irtak a „temesvári tőzsdepalota fölavatásáról”. Ilyen formában nem felel meg a tényeknek a hír. Ellenben szeptember 29-én d. e. 10 és fél órakor az áru- és értéktőzsde megnyitására rendkívüli közgyűlést tart a temesvári Lloyd-társulat. De semmiféle különös fölavatásról nincs szó. Még kevésbé a tőzsdepalota fölavatásáról, mert magát az épületet már régen használatba vette a Lloyd.

A Temesvári Lloyd-társulat terménycsarnoka egyidős a budapestivel. Tehát tőzsdegyűlések itt már az 1860-as évek óta kötetek és a tőzsde kiegészítő része, a választott bíróság is azóta működik itt. A délmagyarországi gazdasági élet fejlődésével és a Lloyd-társulat megerősödésével mindinkább erősödött az a vágy, hogy a terménycsarnokban folyó szervezetlen üzletkötések helyett szervezett piac létesüljön a délmagyarországi termények és a sehol sem jegyzett; sok millióra menő értékpapírok számára. E mellett egyre érezhetőbbé vált a bérelt társulati helyiségek elégtelensége és önálló társulati ház hiánya. Ehhez járult, hogy 1907-ben az ország több helyén tőzsde létesítésére irányuló mozgalom indult meg.

Mindezek a körülmények együttvéve azt eredményezték, hogy a Társulat igazgatósága Sigmund János, akkori választmányi tag, jelenleg másodigazgató erélyes fellépésétől indítva 1907. január 4-ikén előbb egy informatív jellegű választmányi értekezletet, majd ugyanezen hónap 14-én rendes választmányi ülést hívott egybe, amely utóbbin határozatként kimondatott, hogy mivel a múlt évi közgyűlésen elfogadott társulati alapszabályok 2. §. c) pontja szerint a társulat célja „Temesvárott áru- és értéktőzsdét létesíteni és fentartani” és e tőzsdének alapszabályai már készen is vannak, a közvélemény és közhangulat pedig „az eddig csak eszmékben élő tőzsdének testté való válása mellett szól, a választmány egyhangulag kimondja, hogy az áru- és értéktőzsde feállítását időszerűnek tartja és hogy e közérdekű intézmény létesítésével komolyan foglalkozzék.”

Ezzel kezdetét vette a komoly, kitartó munka, amelynek eredménye a szeptember 29-ikén megnyíló tőzsde és a már használatba vett hatalmas székház.

A temesvári áru- és értéktőzsde ezek szerint a temesvári Lloyd-Társulat alkotása, nem önálló intézmény, hanem a T. L. T. organuma. Címe: „A Temesvári Lloyd-társulat áru- és értéktőzsde” és rendeltetése:

a) a termelők és kereskedők közötti érintkezés előmozdítása;

b) az üzleti forgalom szabályozása és előmozdítása mindennemű gabona-félében, gazdasági és egyéb nyersterményekben, ipari